

POSTANOWIENIE

Dnia 10 października 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z powództwa T. M.
przeciwko R. sp. z o.o. z siedzibą w B.
o zadośćuczynienie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 10 października 2018 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 28 kwietnia 2017 r., sygn. akt III APa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z 28 kwietnia 2017 r. oddalił apelację pozwanej – R. Sp. z o.o. w B. od wyroku Sądu Okręgowego w P. z 15 listopada 2016 r. zasądającego od pozwanej na rzecz powoda T. M. kwotę 80.000 zł tytułem zadośćuczynienia za wypadek przy pracy z 3 sierpnia 2012 r. wraz z odsetkami ustawowymi poczynszymi od 23 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty.

Pozwana, reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, zaskarżyła wyrok Sądu Apelacyjnego w [...] w całości.

Zarzucono naruszenie przepisów postępowania, to jest: (-) art. 331 § 1 k.p.c. w związku z art. 140 § 1 k.p.c. w związku z art. 328 § 1 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. w związku z art. 373 k.p.c., które miało istotny wpływ na wynik sprawy przez: a) uznanie, że doręczenie przez Sąd pierwszej instancji błędnego uzasadnienia czyni zadość wskazanym przepisom, podczas gdy w przepisach tych

nie chodzi o doręczenie jakiegokolwiek uzasadnienia, ale prawidłowo sporządzonego w danej sprawie odpisu uzasadnienia; (-) art. 373 k.p.c. w związku z art. 331 § 1 k.p.c. w związku z art. 369 § 1 k.p.c., przez jego niewłaściwe zastosowanie i doręczenie pozwanej przez Sąd drugiej instancji uzasadnienia wyroku Sądu pierwszej instancji (będące konsekwencją błędnego uznania, że art. 373 k.p.c. pozwala na konwalidację uchybień Sądu pierwszej instancji związanych z prawidłowym doręczeniem stronie wyroku wraz z uzasadnieniem); (-) art. 378 § 1 k.p.c. w związku z art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. w związku z art. 382 k.p.c., przez nierozpoznanie przez Sąd drugiej instancji wszystkich zarzutów apelacyjnych pozwanej oraz zaniechanie podania przyczyn takiego zaniechania w uzasadnieniu wydanego orzeczenia; (-) art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c., przez zaniechanie pełnego wyjaśnienia podstawy prawnej i faktycznej wyroku i lakoniczne odniesienie się do zarzutów apelacyjnych pozwanej, w tym dotyczących wysokości przyznanego zadośćuczynienia jak również podstawy prawnej skorzystania przez Sąd drugiej instancji z informacji zawartych na stronie internetowej [www\[...\]pl](http://www[...]pl), co w znacznym stopniu utrudnia kontrolę kasacyjną; (-) art. 382 k.p.c. w związku z art. 228 § 1 i § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. w związku z art. 435 § 1 k.c., przez orzekanie na podstawie materiału niezbranego w pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym i:

- a) błędne uznanie, że informacja zawarta w Internecie może stanowić fakt znany Sądowi urzędowo, b) zaniechanie przez Sąd drugiej instancji prawidłowego przeprowadzenia dowodu ze strony internetowej [www\[...\]pl](http://www[...]pl). c) nieuprzedzenie stron postępowania o tym, że Sąd zamierza wykorzystać informacje dostępne w Internecie odnoszące się do sposobu działalności pozwanej, co uniemożliwiło stronie pozwanej prawidłową obronę; (-) art. 382 k.p.c. w związku z art. 328 § 2 k.p.c., przez pominięcie materiału zebranego w postępowaniu apelacyjnym na rozprawie apelacyjnej dnia 27 kwietnia 2017 r. dotyczącego informacji związanych z wysokością zadośćuczynienia i brakiem posiadania przez powoda małoletniego syna na utrzymaniu oraz materiału znajdującego się w piśmie pełnomocnika powoda z dnia 29 marca 2017 r. w zakresie dotyczącym otrzymywania przez powoda renty i zaniechaniu wskazania w uzasadnieniu przyczyn takiego pominięcia; (-) art. 278 § 1 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c., przez oparcie rozstrzygnięcia

na dowodzie z opinii biegłego chirurga w zakresie stanu psychicznego powoda, podczas gdy biegły chirurg nie posiada wiadomości specjalnych w tym zakresie.

Zarzucono również naruszenia prawa materialnego, to jest: (-) art. 435 § 1 k.c. w związku z art. 6 k.c. przez jego niewłaściwe zastosowanie w sytuacji, gdy nie wykazano, by przedsiębiorstwo pozwanej stanowiło zakład wprawiany w ruch za pomocą sił przyrody i nie przeprowadzono na tą okoliczność żadnego dowodu; (-) art. 445 § 1 k.c. w związku z art. 444 § 1 k.c. w związku z art. 435 § 1 k.c. w związku z art. 362 k.c., przez ich niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że kwota 80.000 zł jest odpowiednią sumą tytułem zadośćuczynienia za doznaną przez powoda krzywdę, podczas gdy kwota ta jest rażąco wygórowana i nie uwzględnia wszystkich czynników mających wpływ na wysokość zadośćuczynienia; (-) art. 362 k.c. w związku z art. 435 § 1 k.c. w związku z art. 445 § 1 k.c. w związku z art. 444 § 1 k.c., przez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że zachowanie powoda z wykształcenia elektromontera polegające na odcięciu zwisających kabli wysokiego napięcia bez zachowania szczególnych środków ostrożności nie stanowiło przyczynienia się do powstania szkody w rozumieniu tego przepisu.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżąca wskazała na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego o złożonym charakterze oraz na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości. W ocenie skarżącej, konieczne jest rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego, dokonanie wykładni przepisu art. 373 k.p.c. zwłaszcza w związku z art. 328 § 1 k.p.c. w związku z art. 331 § 1 k.p.c. i rozważenie co najmniej kwestii: 1) Czy doręczenie odpisu wyroku z uzasadnieniem niezgodnego z oryginałem uzasadnienia w aktach sprawy spełnia kryteria określone w art. 328 k.p.c., 2) Jakie konsekwencje prawne wywołuje opatrzenie odpisu uzasadnienia wyroku pieczęcią sądu oraz poświadczeniem za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika tegoż sądu, 3) Czy czynności związane ze sporządzeniem uzasadnienia wyroku sądu pierwszej instancji oraz doręceniem odpisu wyroku wraz z uzasadnieniem stronie należą do czynności podejmowanych w ramach tzw. postępowania międzyinstancyjnego, 4) Czy art. 373 k.p.c. należy wyklądać w ten sposób, że upoważnia on sąd drugiej instancji do kontroli i sanacji uchybień sądu pierwszej instancji w zakresie prawidłowego doręczenia opisu wyroku wraz z

uzasadnieniem, zwłaszcza w sytuacji, gdy uchybienia te były spowodowane tylko i wyłącznie bezpośrednio przez nieprawidłowe zachowanie sądu pierwszej instancji, 5) Jakie czynności powinien podjąć sąd drugiej instancji, jeżeli dostrzeże nieprawidłowości w zakresie doręczenia odpisu uzasadnienia wyroku przez sąd pierwszej instancji już po wniesieniu apelacji przez stronę, 6) Czy w takiej sytuacji sąd drugiej instancji ma podstawę prawną i powinien zwrócić się do sądu pierwszej instancji o wykonanie wniosku strony i doręczenie jej przez sąd pierwszej instancji pisemnego uzasadnienia albo zakończyć postępowanie drugoinstancyjne bez merytorycznego rozpoznania wniesionego środka zaskarżenia, ze względu na fakt, iż strona będzie mogła wnieść ten środek po doręczeniu jej pisemnego uzasadnienia przez sąd pierwszej instancji, 7) Czy od doręczenia stronie uzasadnienia przez sąd drugiej instancji stronie biegnie ustawowy termin do wniesienia środka zaskarżenia, czy może być to termin krótszy albo dłuższy niż termin ustawowy oraz czy środek zaskarżenia winien zostać wniesiony bezpośrednio do sądu drugiej instancji czy za pośrednictwem sądu pierwszej instancji, 8) Jakie znaczenie ma umieszczenie uzasadnienia wyroku w systemie teleinformatycznym sądów powszechnych, o którym mowa w paragrafie 106 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 grudnia 2015 roku Regulamin urzędowania sądów powszechnych (zwłaszcza jeżeli uzasadnienie to nie jest zgodne z oryginałem znajdującym się w aktach sprawy), 9) Czy usuwalny brak uzasadnienia wyroku stanowi przeszkodę do rozpoznania sprawy na skutek apelacji wniesionej od tego wyroku, w przypadku udzielenia odpowiedzi pozytywnej na pytanie powyższe, 10) Czy za taki usuwalny brak uzasadnienia wyroku można rozumieć błąd sądu pierwszej instancji opisany w niniejszej skardze?

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Analiza wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i powołanych tam okoliczności prowadzi do wniosku, że w tej sprawie nie występuje istotne zagadnienie prawne ani potrzeba wykładni przepisów prawa.

Należy zauważyć, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalone jest stanowisko, zgodnie z którym nie stanowi istotnego zagadnienia prawnego uzasadniającego przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania problem prawny, którego wyjaśnienie nie miałyby żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy w ustalonym stanie faktycznym (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 26 września 2005 r., II PK 98/05, OSNP 2006 nr 15-16, poz. 243; z 25 września 2007 r., I UK 161/07, LEX nr 885063; z 9 marca 2011 r., II PK 10/11, LEX nr 1646567; z 19 września 2013 r., I PK 98/13, LEX nr 1555051). Analogiczny warunek dotyczy przesłanki przedsądu wymienionej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. - potrzeba wykładni przepisów powstaje w związku z istniejącym w sprawie stanem faktycznym i prawnym, a dokonanie wykładni ma służyć właściwemu rozstrzygnięciu sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 6 lutego 2014 r., I PK 246/13, LEX nr 1646083).

W tym miejscu celowe jest odwołanie się do argumentacji zawartej w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 2012 r., I UK 394/11 (LEX nr 1250561), z której wynika, że doręczone stronie uzasadnienie Sądu pierwszej instancji, którego treść jest w zasadniczym zakresie inna od treści uzasadnienia znajdującego się w aktach sprawy, nie spełnia celu uzasadnienia wyroku sądowego, którym jest przekazanie stronie pełnych informacji o przyjętych przez sąd podstawach rozstrzygnięcia, faktycznej i prawnej, oraz o podstawie dowodowej (por. art. 328 § 2 k.p.c.), umożliwiające jej zajęcie stanowiska co do trafności rozstrzygnięcia i dokonania odpowiedniego wyboru dalszego postępowania. Tego rodzaju uzasadnienie nie może zostać uznane za skutecznie doręczone (por. też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 2008 r., III SZ 1/08, OSNP 2009 nr 17-18, poz. 247 i tam powołane orzecznictwo). Nieskuteczność doręczenia uzasadnienia nie oznacza jednak, że apelacja nie została skutecznie wniesiona, choćby dlatego, że dopuszczalne jest wniesienie apelacji przed doręczeniem stronie wyroku z uzasadnieniem (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 9 lutego 2000 r., III CZP 38/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 126). Zatem w sytuacji, gdy skarżący skutecznie wniósł apelację, pomimo niedoręczenia mu wyroku sądu

pierwszej instancji z uzasadnieniem, o co wnosił, prawnie doniosłe jest jedynie to, czy wskutek doręczenia odpisu wyroku z uzasadnieniem istotnie różniącym się od uzasadnienia zawartego w aktach sądowych sprawy nie został on pozbawiony możliwości obrony swych praw (art. 398¹³ § 1 w związku z art. 379 pkt 5 i w związku z art. 398²¹ k.p.c.).

Zatem w niniejszej sprawie nie jest istotne, jaki powinien być wzorzec postępowania Sądu drugiej instancji w sytuacji doręczenia przez Sąd pierwszej instancji odpisu wyroku z uzasadnieniem istotnie różniącego się od uzasadnienia zawartego w aktach sądowych, natomiast doniosłe znaczenie ma to, czy brak skutecznego doręczenia wyroku Sądu pierwszej instancji wywołał takie skutki, że pozbawił stronę skarżącą (wnoszącą apelację) możliwości obrony swoich praw. Takiego zarzutu skarżąca nie stawia, a co ważniejsze, zarzut taki nie miałby usprawiedliwionej podstawy dlatego, że w skarżąca w postępowaniu apelacyjnym, po doręczeniu właściwego uzasadnienia wyroku Sądu pierwszej instancji, uzyskała (z inicjatywy Sądu drugiej instancji) możliwość wniesienia nowych zarzutów i z możliwości tej skorzystała, a Sąd drugiej instancji zarzuty te rozważył w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia.

W konsekwencji, należy uznać, że wyjaśnienie wskazanych przez skarżącą wątpliwości w ramach wątpliwości istotnego zagadnienia prawnego nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.